

СТРАТЕГІЧНО-КОНТРОЛІНГОВІ ВЕКТОРИ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ ПОВЕДІНКОЮ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ В УМОВАХ НЕОІНДУСТРІАЛЬНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ

©2020 ПРОЦЕНКО В. М.

УДК 330.342:658
JEL: L60; L62; O14; P42

Проценко В. М. Стратегічно-контролінгові вектори інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації

Метою статті є формування стратегічно-контролінгових векторів інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації. Розкрито, що основним інструментом досягнення даних векторів є стратегія, вибір якої здійснюється в процесі стратегічно-контролінгового позиціонування й аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища підприємств, що включає, з одного боку, оцінку рівня економічної поведінки підприємства, його ресурсних можливостей, а, з іншого – оцінку перешкод, що формуються на ринку. Запропонована в даній статті спроба досягнення цільових стратегічно-контролінгових векторів інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації виражена в методологічних рамках атрибутивного концепту загального змісту його властивостей, а саме: зв'язок з економічною поведінкою, прагнення до раціоналізму в інтенсифікації управління і результатах практичних дій відповідно до інтерпретації ринкових відносин з урахуванням вимог неоіндустріальної модернізації, що є основою для ефективного розвитку підприємств у невизначених ринкових умовах.

Ключові слова: промислові підприємства залізничного транспорту, інтенсифікація управління економічною поведінкою, стратегічно-контролінгові вектори, прогнозування, неоіндустріальна модернізація.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-5-443-451>

Рис.: 4. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 15.

Проценко Валентина Миколаївна – кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри туризму, документних та міжкультурних комунікацій, Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» (вул. Хорива, 1г, Київ, 04071, Україна)

E-mail: protsenko_dinz@ukr.net

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-4299-1298>

УДК 330.342:658
JEL: L60; L62; O14; P42

Проценко В. Н. Стратегически-контроллинговые векторы интенсификации управления экономическим поведением промышленных предприятий железнодорожного транспорта в условиях неоиндустриальной модернизации

Целью статьи является формирование стратегически-контроллинговых векторов интенсификации управления экономическим поведением промышленных предприятий железнодорожного транспорта в условиях неоиндустриальной модернизации. Раскрыто, что основным инструментом достижения данных векторов является стратегия, выбор которой осуществляется в процессе стратегически-контроллингового позиционирования и анализа внутренней и внешней среды предприятий, включая, с одной стороны, оценку уровня экономической поведения предприятия, его ресурсных возможностей, а, с другой – оценку препятствий, которые формируются на рынке. Предложенная в данной статье попытка достижения целевых стратегически контроллинговых векторов интенсификации управления экономическим поведением промышленных предприятий железнодорожного транспорта в условиях неоиндустриальной модернизации выражена в методологических рамках атрибутивного концепта общего содержания его свойств, а именно: связь с экономической поведением, стремление к рационализму в интенсификации управления и результатах практических действий согласно интерпретации рыночных отношений с учетом требований неоиндустриальной модернизации, что является основой для эффективного развития предприятий в неопределенных рыночных условиях.

Ключевые слова: промышленные предприятия железнодорожного транспорта, интенсификация управления экономическим поведением, стратегически контроллинговые векторы, прогнозирование, неоиндустриальные модернизации.

Рис.: 4. **Табл.:** 1. **Библ.:** 15.

Проценко Валентина Николаевна – кандидат экономических наук, доцент, профессор кафедры туризма, документных и межкультурных коммуникаций, Открытый международный университет развития человека «Украина» (ул. Хорива, 1-Г, Киев, 04071, Украина)

E-mail: protsenko_dinz@ukr.net

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-4299-1298>

UDC 330.342:658
JEL: L60; L62; O14; P42

Protsenko V. M. The Strategic Controlling Vectors of Intensification of Management of Economic Behavior of the Railway Industry Enterprises in the Conditions of Neo-Industrial Modernization

The article is aimed at forming the strategic controlling vectors of intensification of management of economic behavior of the railway industry enterprises in the conditions of neo-industrial modernization. It is disclosed that the main instrument for achieving these vectors is a strategy, the choice of which is carried out in the process of strategic controlling positioning and analysis of the internal and external environment of enterprises, including, on the one hand, an evaluation of the level of economic behavior of enterprise, its resource opportunities, and, on the other hand, an evaluation of the obstacles that are formed in the market. The proposed in this article attempt to achieve the targeted strategic controlling vectors of intensification of management of economic behavior of the railway industry enterprises in the context of neo-industrial modernization is expressed within the methodological framework of the attributive concept of the general content of its properties, namely: the link to economic behavior, the desire for rationalism in the intensification of management and the results of practical actions according to the interpretation of market relations in accordance with the requirements of neo-industrial modernization, which is the basis for the efficient development of enterprises in the uncertain market conditions.

Keywords: industrial enterprises of railway transport, intensification of economic behavior management, strategic controlling vectors, forecasting, neo-industrial modernization.

Fig.: 4. **Tabl.:** 1. **Bibl.:** 15.

Protsenko Valentyna M. – PhD (Economics), Associate Professor, Professor of the Department of Tourism, Documentary and Intercultural Communications, Open International University of Human Development «Ukraine» (1-H Khoryva Str., Kyiv, 04071, Ukraine)

E-mail: protsenko_dinz@ukr.net

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-4299-1298>

У розвитку будь-якої країни промисловість відіграє найважливішу роль у соціально-економічному розвитку суспільства. Сучасна глобалізація ринків зумовлена невизначеністю, що обумовлено постійною зміною вимог зовнішнього та внутрішнього середовища щодо зростання рівня конкуренції, зменшення життєвих циклів продукції та послуг, підвищення вимог споживачів, що негативно впливає на розвиток промислових підприємств залізничного транспорту.

Для виходу з кризових станів необхідно формування стратегічно-контролінгових векторів інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту з урахуванням вимог неоіндустріальної модернізації, що враховує, з одного боку, оцінку рівня економічної поведінки підприємства, його ресурсних можливостей і, з іншого боку, – оцінку перешкод, що формуються на ринку.

Спроба досягнення цільових стратегічно-контролінгових векторів інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації виражена в методологічних рамках атрибутивного концепту загального змісту його властивостей, а саме: зв'язок з економічною поведінкою, прагнення до раціоналізму в інтенсифікації управління та результатів практичних дій відповідно до інтерпретації ринкових відносин з урахуванням вимог неоіндустріальної модернізації, що є основою для ефективного розвитку підприємств у невизначених ринкових умовах.

Актуальними проблемами формування стратегічно-контролінгових векторів інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації займалися вітчизняні та зарубіжні науковці, а саме: О. Ареф'єва та Н. Васюткіна [1], В. Дикань [2], І. Зайцева [3], О. Зіць [4], О. Зоріна [5], Ю. Кулаєв [6], М. Портер [7], В. Прохорова та В. Чобіток [8; 9], А. Томпсон і А. Стрикленд [10], Р. Фатхутдинов [11], Н. Хрущ [12], З. Шершньова [13] та інші.

Проте вирішення актуальних проблем формування стратегічно-контролінгових векторів інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації є досить актуальним і вимагає подальшого дослідження.

Метою статті є формування стратегічно-контролінгових векторів інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації.

У сучасних економічних умовах одна із основних проблем функціонування промислових підприємств залізничного транспорту пов'язана з невизначеністю в процесі функціонування, що обумовлено постійною зміною вимог зовнішнього середовища. Підвищення рівня непередбачуваності вимагає від промислових підприємств залізничного транспорту використання адаптивних методів реагування, які допоможуть забезпечити інтенсифікацію управління економічною поведінкою в умовах неоіндустріальної модернізації за рахунок підвищення ефективності їх діяльності, стійкості, рівня конкурентоспроможності тощо.

Ефективними інструментами уникнення негативного впливу невизначеності зовнішнього середовища на промислових підприємств залізничного транспорту є ефективна система стратегічного планування та комплекс інструментів контролінгу. У зв'язку з впливом світової фінансово-економічної кризи перед промисловими підприємствами залізничного транспорту виникають проблема стратегічного напрямку, а саме: забезпечення умов для ефективної діяльності; формування та реалізація конкурентних стратегій розвитку в турбулентних умовах господарювання; удосконалення та адаптація моделей інтенсифікації управління економічною поведінкою та інше.

Для ефективного впровадження процесу інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації перешкоджає недостатній рівень використання теоретико-методологічних основ стратегічного менеджменту та контролінгу. Аналіз різних теорій свідчить про те, що процес інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації вимагає узагальнення та систематизації накопиченого в цьому напрямку досвіду, широкого погляду на проблему синтезу наукового знання, відмови від вузького розгляду складних явищ і процесів та переходу до інноваційно-креативного вирішення цих проблем з використанням стратегічно-контролінгових векторів розвитку.

Одним зі шляхів інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту є розуміння того, що об'єктом стратегічного планування є не саме підприємство, а процес його розвитку, тобто формування динамічної концепції стратегій з використанням контролінгових механізмів для отримання додаткових імпульсів їх розвитку.

Постійні зміни вимог в умовах неоіндустріальної модернізації свідчать про те, що відсутнє ефективне методичне забезпечення процесів інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту, що пов'язано з вибором стратегічних напрямків розвитку, інноваційно-креативних моделей управління, що мають відповідати меті їх стратегічного розвитку, виявлення якісних і кількісних умов щодо горизонтальної та вертикальної інтеграції підприємств з використанням контролінгу.

За допомогою методу експоненціального згладжування (рис. 1), який використовується для вирішення завдання прогнозування часових рядів, розраховано прогноз інтегрального показника економічної поведінки промислових підприємств залізничного транспорту на період 2014–2022 рр.

Для врахування впливу економічної поведінки використано модель Хольта (лінійний тренд) [15].

Результати прогнозування інтегрального показника економічної поведінки промислових підприємств залізничного транспорту на період 2014–2022 рр. за допомогою експоненціального згладжування наведено в табл. 1 і на рис. 2.

Результати прогнозування інтегрального показника економічної поведінки промислових підприємств залізничного транспорту на період 2014–2022 рр. свідчать про те, що більшість розглянутих підприємств мають негативну тенденцію, що викликано впливом внутрішніх і зовнішніх факторів, для більш детального виокремлення проблем необхідно використовувати інструменти контролінгу.

Актуальність використання інструментів контролінгу полягає в підвищенні ефективності стратегічного функціонування промислових підприємств залізничного транспорту, за рахунок підвищення рівня інтенсифікації управління економічною поведінкою. При використанні інструментів контролінгу ефективність діяльності підвищується за рахунок удосконалення рівня системи планування і контролю (рис. 3).

Таким чином, можна зробити висновок, що тактичний і стратегічний контролінг є складовою частиною реалізації стратегії інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації (рис. 4).

Стратегія інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модерні-

зації формується з обов'язковим визначенням впливу внутрішнього та зовнішнього середовища, а також визначенням місії (базова цінність економічної поведінки; елементи економічного інтересу; інструментальні засоби вирішення економічних завдань; компоненти оптимального рішення та дії; елементів поведінкової дії, яка максимізує свою цільову функцію, факторів багатовимірної раціональної дії).

Обов'язкове врахування стратегічно-контролінгових векторів інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації, а саме:

- ✦ форсування особистих ресурсів, якщо для цього є потенціал, можливості та позитивна мотивація;
- ✦ створення нестандартних комбінацій і ситуацій, що не враховуються суб'єктом, що володіє тимчасовою перевагою;
- ✦ отримання нового шансу за рахунок доступу до рідкісного ресурсу, використання якого мінімізує переваги інших;
- ✦ залучення на свою сторону партнерів, зацікавлених в об'єднанні (інтеграції) власних ресурсів (кластерні об'єднання).

Необхідність урахування особливостей економічної поведінки залежно від способів отримання вигоди як стратегічно направлених орієнтирів, з використанням моделей (суверенно-розподільчої, комісійної, функціональної, редистрибутивної), що є елементами процесу розробки та реалізації інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту з урахуванням умов неоіндустріальної модернізації.

Отже, основним інструментом досягнення цільових стратегічно-контролінгових векторів інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації є стратегія, вибір якої здійснюється в процесі стратегічно-контролінгового позиціонування й аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища підприємств, що включає, з одного боку, оцінку рівня економічної поведінки підприємства, його ресурсних можливостей, а з іншого боку, – оцінку перешкод, що формуються на ринку.

Запропонована в даній статті спроба досягнення цільових стратегічно-контролінгових векторів інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації виражена в методологічних рамках атрибутивного концепту загального змісту його властивостей, а саме: зв'язок з економічною поведінкою, прагненням до раціоналізму в інтенсифікації управління та результатів практичних дій відповідно до інтерпретації ринкових відносин з урахуванням вимог неоіндустріальної модер-

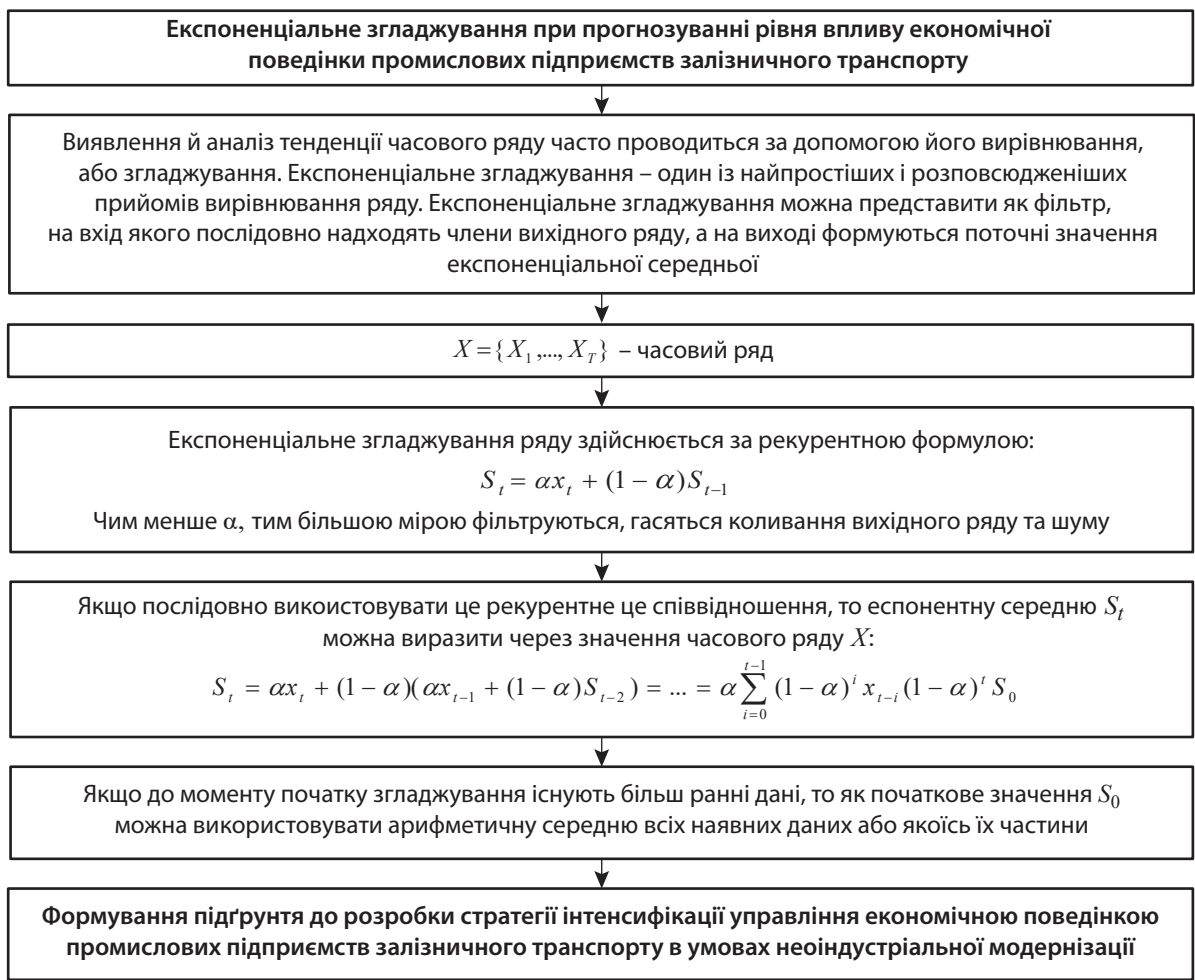

Рис. 1. Методика проведення експоненціального згладжування при прогнозуванні рівня впливу економічної поведінки промислових підприємств залізничного транспорту

нізації, що є основою для ефективного розвитку підприємств у невизначених ринкових умовах.

Релятивним концептом, обраним у дослідженні, виступає цілісний підхід до інтерпретації економічної поведінки як відносини цілого і частин на основі прогнозування за допомогою експоненціального згладжування та лінійного тренду. Це забезпечує структурно-функціональну гетерогенну цілісність процесу інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації, їх внутрішню єдність і протилежність за типами відносин у всіх сферах взаємодії. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Ареф'єва О. В., Васюткіна Н. В. Корпоративне управління: еволюція, становлення, розвиток : монографія. Київ : Ліра-К, 2013. 180 с.
2. Дикань В. Л. Теорія й методи стратегічного управління. *Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту. Серія «Економіка і управління»*. 2008. № 12. С. 214–217.
3. Зайцева І. Ю. Стратегія розвитку залізничного транспорту України. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2012. № 38. С. 302–304.
4. Зіць О. Є. Особливості розвитку бізнес-процесів ПАТ «Укрзалізниця». *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2016. № 3. С. 123–124. URL: http://journals.stu.cn.ua/problems_and_prospects_economics_management/article/view/97070/92478
5. Зоріна О. І. Механізм забезпечення стійкого соціально-економічного розвитку залізничного транспорту України. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2012. Вип. 39. С. 152–158.
6. Економіка залізничного транспорту : підручник / за ред. Ю. В. Кулаєва, Ю. С. Бараша, М. В. Гненного. Дніпропетровськ, 2014. 480 с.
7. Портер М. Стратегія конкуренції. Київ : Основи, 1998. 390 с.
8. Прохорова В. В., Проценко В. М., Чобіток В. І. Формування конкурентної стратегії підприємств на засадах інноваційно-спрямованого інвестування : монографія. Харків : Українська інженерно-педагогічна академія, 2015. 291 с.
9. Прохорова В. В., Чобіток В. І. Управління потенціалом конкурентоспроможності підприємств на засадах контролінгу : монографія. Харків : Українська інженерно-педагогічна академія, 2012. 278 с.

Таблиця 1

Результати розрахунку інтегрального показника економічної поведінки промислових підприємств залізничного транспорту та їх прогнозні значення на період 2014–2022 рр.
(коефіцієнтний вимір)

№ з/п	Підприємство	Рік													
		Вихідні данні					Прогнозні дані								
		2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	Філія «Вінницятрансприлад» АТ «Укрзалізниця»	0,37	0,405	0,406	0,351	0,471	н/д	0,405	0,406	0,362	0,333	0,365	0,365	0,316	0,424
2	Філія «Дарницький вагоноремонтний завод» АТ «Укрзалізниця»	0,726	0,797	0,704	0,756	0,625	н/д	0,797	0,723	0,749	0,653	0,717	0,634	0,680	0,563
3	Філія «Панютинський вагоноремонтний завод» АТ «Укрзалізниця»	0,719	0,65	0,629	0,705	0,591	н/д	0,65	0,633	0,691	0,647	0,585	0,566	0,635	0,532
4	Філія «Центр з ремонту та експлуатації колійних машин» АТ «Укрзалізниця»	0,394	0,251	0,378	0,297	0,276	н/д	0,251	0,353	0,308	0,355	0,226	0,340	0,267	0,248
5	Філія «Стрийський вагоноремонтний завод» АТ «Укрзалізниця»	0,772	0,769	0,785	0,549	0,598	н/д	0,769	0,782	0,595	0,695	0,692	0,707	0,494	0,538
6	Філія «Енергоремтранс» АТ «Укрзалізниця»	0,319	0,458	0,446	0,351	0,329	н/д	0,458	0,448	0,37	0,287	0,412	0,401	0,316	0,296
7	Філія «Центр діагностики залізничної інфраструктури» АТ «Укрзалізниця»	0,232	0,293	0,239	0,385	0,246	н/д	0,293	0,249	0,358	0,209	0,264	0,215	0,347	0,221
8	Філія «Старокостянтинівський завод залізобетонних шпал» АТ «Укрзалізниця»	0,616	0,683	0,787	0,611	0,533	н/д	0,683	0,766	0,642	0,554	0,615	0,708	0,550	0,480
9	Філія «Центр забезпечення виробництва» АТ «Укрзалізниця»	0,351	0,328	0,405	0,386	0,331	н/д	0,328	0,389	0,387	0,316	0,295	0,365	0,347	0,298

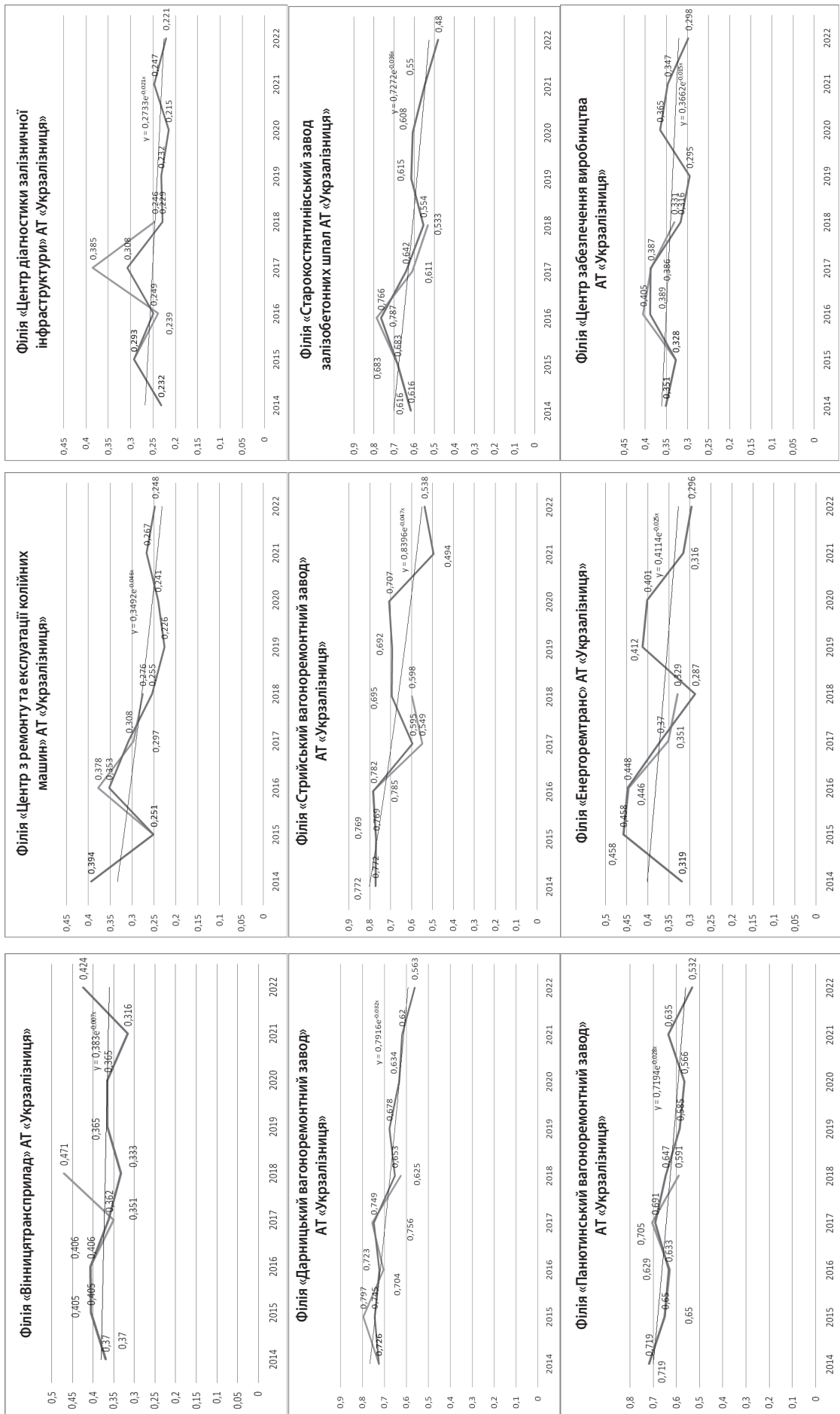

Рис. 2. Результати прогнозування інтегрального показника економічної поведінки підприємств залізничного транспорту на період 2014–2022 рр.

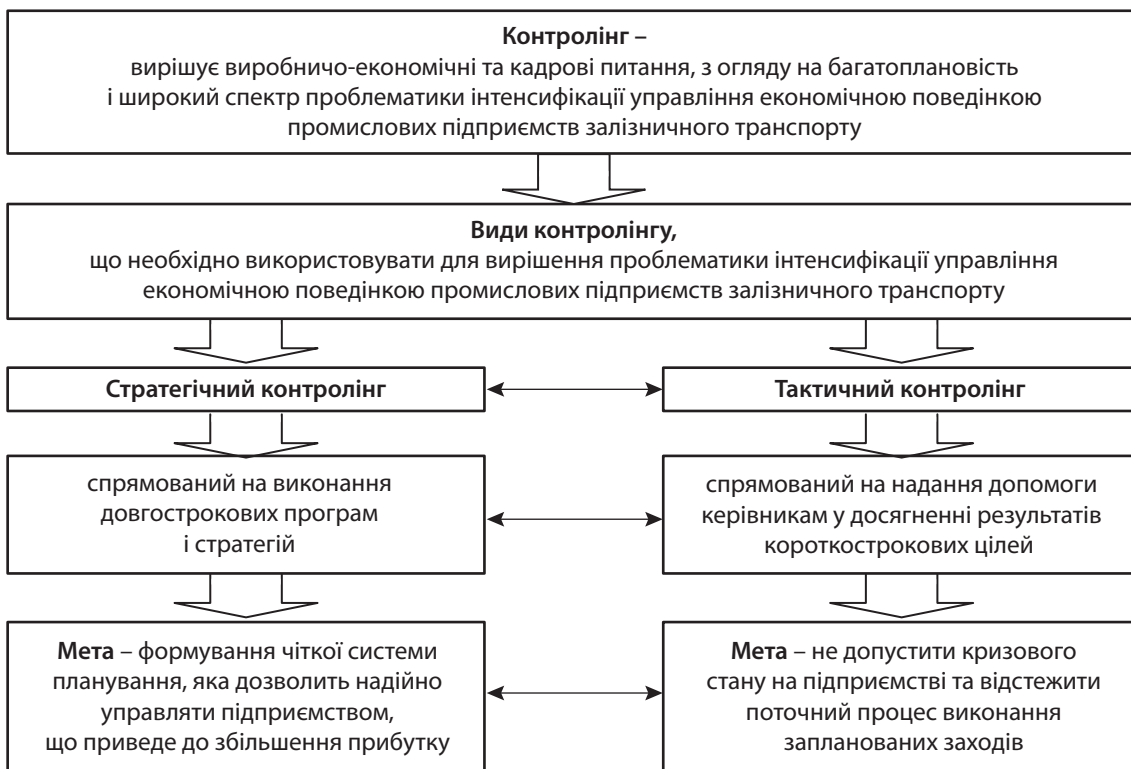

Рис. 3. Роль контролінгу в підвищенні ефективності стратегічного функціонування промислових підприємств залізничного транспорту за рахунок підвищення рівня інтенсифікації управління економічною поведінкою

10. Томпсон А. А., Стрикленд А. Дж. Стратегический менеджмент. Концепции и ситуации : учебник для вузов / пер. 9-го англ. изд. М. : ИНФРА-М, 2000. 411 с.
11. Фатхутдинов Р. А. Конкурентоспособность: экономика, стратегия, управление. М. : ИНФРА-М, 2000. 312 с.
12. Хрущ Н. А. Стратегії компанії: механізм формування й адаптації в сучасному інвестиційному середовищі. *Фінанси України*. 2008. № 8. С. 45–52.
13. Шершньова З. Є. Стратегічне управління : підручник. 2-ге вид., перероб. та допов. Київ : КНТЕУ, 2004. 699 с.
14. Інформаційний портал АТ «Укрзалізниця». <https://www.uz.gov.ua>
15. Модель Хольта. URL: <https://wiki.loginom.ru/articles/holts-model.html>

REFERENCES

- Arefieva, O. V., and Vasiutkina, N. V. *Korporatyvne upravlinnia: evoliutsiia, stanovlennia, rozvytok* [Corporate Governance: Evolution, Formation, Development]. Kyiv: Lira-K, 2013.
- Dykan, V. L. "Teoriia i metody stratehichnoho upravlinnia" [Theory and Methods of Strategic Management]. *Zbirnyk naukovykh prats Derzhavnoho ekonomiko-tekhnolohichnoho universytetu transportu. Serii «Ekonomika i upravlinnia»*, no. 12 (2008): 214-217.
- Ekonomika zaliznychnoho transportu* [Economics of Railway Transport]. Dnipropetrovsk, 2014.
- Fatkhutdinov, R. A. *Konkurentosposobnost: ekonomika, strategiya, upravleniye* [Competitiveness: Economics, Strategy, Management]. Moscow: INFRA-M, 2000.

- Informatsiyni portal AT «Ukrzaliznytsia». <https://www.uz.gov.ua>
- Khrushch, N. A. "Stratehii kompanii: mekhanizm formuvannia i adaptatsii v suchasnomu investytsiinomu sere-dovyshchi" [Company Strategies: the Mechanism of Formation and Adaptation in the Modern Investment Environment]. *Finansy Ukrainy*, no. 8 (2008): 45-52.
- "Model Kholta" [Holt Model]. <https://wiki.loginom.ru/articles/holts-model.html>
- Porter, M. *Stratehiia konkurentsii* [Competition Strategy]. Kyiv: Osnovy, 1998.
- Prokhorova, V. V., and Chobitok, V. I. *Upravlinnia potentsialom konkurentospromozhnosti pidpriemstv na zasada-kh kontrolinhu* [Management of the Competitiveness Potential of Enterprises on the Basis of Controlling]. Kharkiv: Ukrainska inzhenerno-pedahohichna akademiia, 2012.
- Prokhorova, V. V., Protsenko, V. M., and Chobitok, V. I. *Formuvannia konkurentnoi stratehii pidpriemstv na zasada-kh innovatsiino-spriamovanoho investuvannia* [Formation of Competitive Strategy of Enterprises on the Basis of Innovation-oriented Investment]. Kharkiv: Ukrainska inzhenerno-pedahohichna akademiia, 2015.
- Shershnyova, Z. Ye. *Stratehichne upravlinnia* [Strategic Management]. Kyiv: KNTU, 2004.
- Tompson, A. A., and Strickland, A. Dzh. *Strategicheskii menedzhment. Kontseptsii i situatsii* [Strategic Management. Concepts and Situations]. Moscow: INFRA-M, 2000.
- Zaitseva, I. Yu. "Stratehiia rozvytku zaliznychnoho transportu Ukrainy" [Strategy of Railway Transport Development of Ukraine]. *Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti*, no. 38 (2012): 302-304.

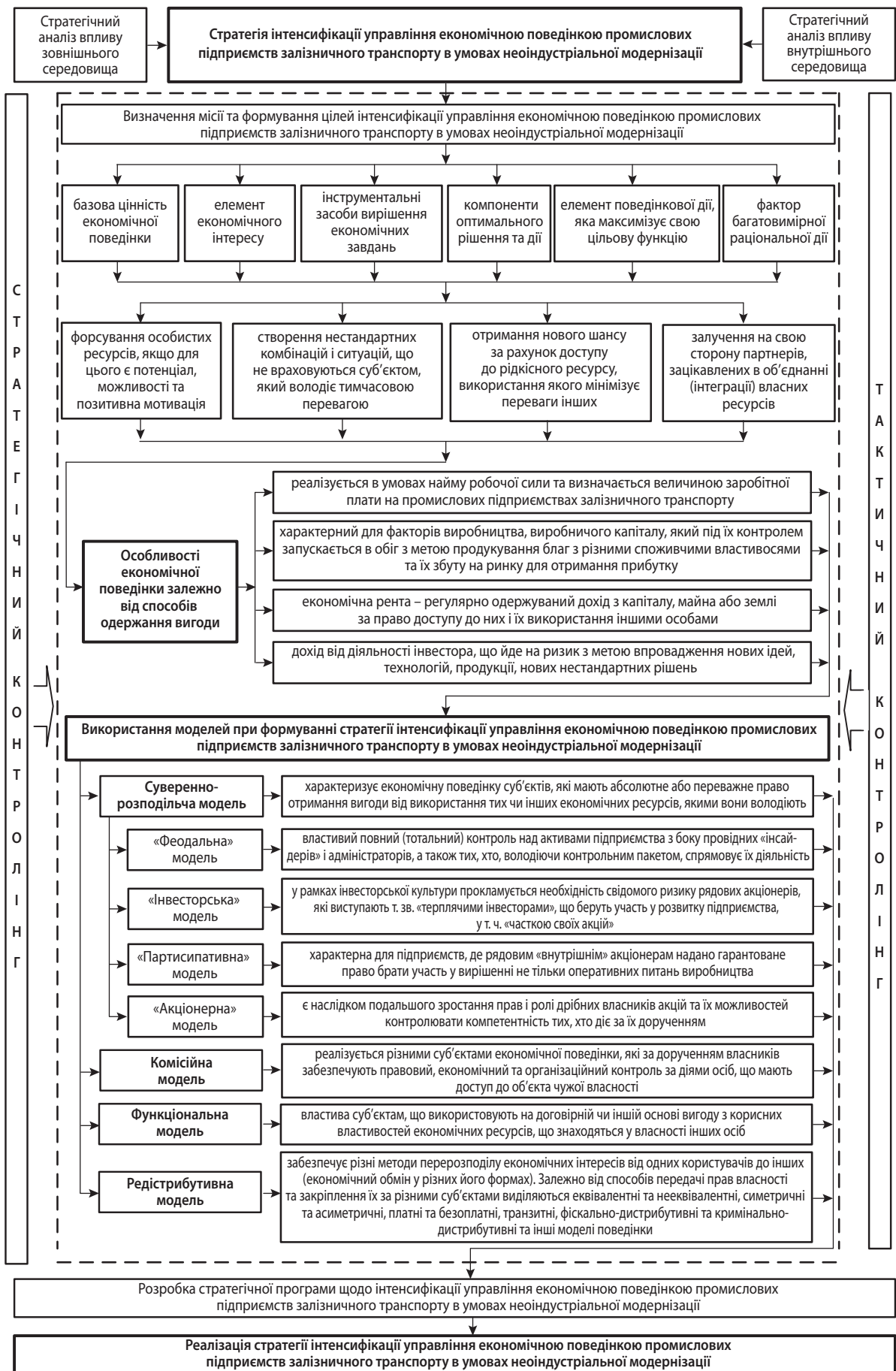

Рис. 4. Стратегія інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації

Zits, O. Ye. "Osoblyvosti rozvytku biznes-protseviv PAT «Ukrzaliznytsia»" [Features of Development of Business Processes in PJSC "Ukrzaliznytsia"]. Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia. 2016. http://journals.stu.cn.ua/problems_and_prospects_economics_management/article/view/97070/92478

Zorina, O. I. "Mekhanizm zabezpechennia stiikoho sotsialno-ekonomichnoho rozvytku zaliznychnoho transportu Ukrainy" [Mechanism for Ensuring Sustainable Socio-economic Development of Ukrainian Railway Transport]. Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti, no. 39 (2012): 152-158.

УДК 658.018
JEL: D03; L20; L29

ВПЛИВ РИЗИКІВ НА ПРОЦЕС ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ХОЛІСТИЧНИМ РОЗВИТКОМ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТНОГО МАШИНОБУДУВАННЯ

©2020 ЧОБИТОК В. І.

УДК 658.018
JEL: D03; L20; L29

Чобіток В. І. Вплив ризиків на процес інтелектуалізації управління холістичним розвитком промислових підприємств залізничного транспортного машинобудування

Метою статті є формування системи оцінки та нейтралізації ризиків та аналіз їхнього впливу на процес інтелектуалізації управління холістичним розвитком промислових підприємств залізничного транспортного машинобудування. Результати дослідження свідчать про те, що масштабність економічної кризи негативно впливає на діяльність промислових підприємств залізничного транспортного машинобудування, знижує їх ефективність виробництва та підвищує рівень впливу ризиків різної етимології походження під впливом внутрішніх і зовнішніх факторів. Використання традиційних методів та інструментів для уникнення та нейтралізації ризиків у нових економічних умовах не надають бажаних результатів. Аналіз та оцінка ступеня впливу ризику змушують промислові підприємства залізничного транспортного машинобудування впроваджувати положення сучасної ризикології, які потребують активної позиції, спрямованої на комплексне обмеження ризику в їх діяльності. Оцінити оптимальний рівень ризику та розробити ефективну модель управління можна завдяки формуванню інтелектуально-інноваційних теоретичних і практичних питань щодо управління ризиками. Запропонований науково-практичний підхід до локалізації та нейтралізації ризиків у процесі інтелектуалізації управління холістичним розвитком промислових підприємств залізничного транспортного машинобудування включає в себе визначення причин виникнення ризиків та їх видів – з метою постійного моніторингу, оцінювання, аналізу та формування ефективних управлінських рішень щодо їх максимальної нейтралізації. Ризики можуть бути як потенційними джерелами додаткового прибутку, так і нести в собі втрати для промислових підприємств залізничного транспортного машинобудування.

Ключові слова: науково-практичний підхід, система управління, ризик, управлінські рішення, холістичний розвиток підприємств.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-5-451-457>

Рис.: 2. **Бібл.:** 10.

Чобіток Вікторія Іванівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та організації діяльності суб'єктів господарювання, Українська інженерно-педагогічна академія (вул. Університетська, 16, Харків, 61003, Україна)

E-mail: vika_chobitok@ukr.net

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-5272-388X>

УДК 658.018
JEL: D03; L20; L29

Чобіток В. І. Влияние рисков на процесс интеллектуализации управления холлистическим развитием промышленных предприятий железнодорожного транспортного машиностроения

Целью статьи является формирование системы оценки и нейтрализации рисков и анализ их влияния на процесс интеллектуализации управления холлистическим развитием промышленных предприятий железнодорожного транспортного машиностроения. Результаты исследования свидетельствуют о том, что масштабность экономического кризиса негативно влияет на деятельность промышленных предприятий железнодорожного транспортного машиностроения, снижает их эффективность производства и повышает уровень влияния рисков различной этимологии происхождения под влиянием внутренних и внешних факторов. Использование традиционных методов и инструментов для избежания и нейтрализации рисков в новых экономических условиях не предоставляют желаемых результатов. Анализ и оценка степени влияния риска заставляют промышленные предприятия железнодорожного транспортного машиностроения внедрять положения современной ризикологии, которые нуждаются в активной позиции, направленной на комплексное ограничение риска в их деятельности. Оценить оптимальный уровень риска и разработать эффективную модель управления можно благодаря формированию интеллектуально-инновационных теоретических и практических вопросов управления рисками. Предложенный научно-практический подход к снижению и нейтрализации рисков в процессе интеллектуализации управления холлистическим развитием промышленных предприятий железнодорожного транспортного машиностроения включает в себя определение причин возникновения рисков и их видов – с целью постоянного мониторинга, оценки, анализа и формирования эффективных управленческих решений по их максимальной нейтраллизации. Риски могут быть как потенциальными источниками дополнительной прибыли, так и нести в себе потери для промышленных предприятий железнодорожного транспортного машиностроения.

Ключевые слова: научно-практический подход, система управления, риск, управленческие решения, холлистическое развитие предприятий.

Рис.: 2. **Библ.:** 10.

Чобіток Вікторія Іванівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та організації діяльності суб'єктів господарювання, Українська інженерно-педагогічна академія (вул. Університетська, 16, Харків, 61003, Україна)

E-mail: vika_chobitok@ukr.net

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-5272-388X>